● RAZVOJNE USMERITVE SGP GROSUPLJE

Z NAPORI DO USPEHOV

O poslovanju te naše velike OZD, ki ima svoje TOZD tudi izven občinskih meja smo se pogovarjali z glavnim direktorjem **Bogdanom Koroščem.**

— Kakšne so izkušnje preteklosti na katerih gradite?

V preteklem obdobju, predvsem pa v pretečenem srednjeročnem obdobju 1976—80 si je naša DO pomembno okrepila položaj v panogi. S šestim mestom v panogi jo lahko štejemo med večje gradbene delovne organizacije v Sloveniji. Tudi uspešnost poslovanja je bila na visokem nivoju tako, da jo lahko uvrščamo med najuspešnejše delovne organizacije v panogi. Dobri poslovni rezultati so izvirali predvsem iz specifičnih prednosti naše delovne organizacije, izvirajočih iz poslovnega delovanja na relativno majhnem območju (ljubljanske regije), iz dobre kombinacije gradnje za trg z izvajanjem investicijskih del, kar nam je omogočilo polno zasedenost kapacitet, iz organizačije, ki ni zahtevala visokih režijskih stroškov, iz financiranja razvoja iz lastne akumulacije in in ne nazadnje iz integritete kolektiva.

Pomembna je tudi ugotovitev in spoznanje kolektiva — ob analizi razvojnih možnosti v letu 1979, da se končuje 15 in več letno obdobje v katerem si je delovni kolektiv ustvaril preje omenjene specifične prednosti, ki so mu omogočile biti uspešen poslovni subjekt in da ne moremo bodoči razvoj graditi izključno na teh prednostih.

Tako smo se v letu 1980 v temeljih plana delovne organizacije za obdobje 1981-85 dogovorili o novih razvojnih usmeritvah, ob upoštevanju pričakovanega zmanjšanja povpraševanja po gradbenih storitvah.«

— Na osnovi katerih ugotovitev ste se odločili za spremembo srednjeročnega plana?

»V jeseni leta 1982 smo ponovno analizirali tržne razmere in možnosti naše DO ter podrobno ocenili ostvarjanje srednjeročnega načrta. Ugotovili smo, da so se tržne razmere in možnosti znatno bolj poslabšale, kot smo jih ocenili ob sprejemanju srednjeročnega plana in da občutno zaostajamo pri kjučnih razvojnih nalogah. Na osnovi teh ocen in analiz smo opredelili dolgoročno strategijo delovne organizacije, ki jo bomo vgradili v spremenjen srednjeročni plan, oz. bolje povedano v dolgoročni plan DO ob koncu leta 1983 in temelji na naslednjih podmenah:

Zmanjšanje povpraševanja po gradbenih storitvah nima cikličnega značaja, temveč gre za trajnejše zmanjšanje, še zlasti za SRS

Trajna vključitev v mednarodno delitev dela je ekonomsko nujna zaradi: rasti DO, ki lahko temelji le na zaposlitvi dela kapacitet v tujini; naših potreb po uvozu (opreme, repromateriala); poboljšanju tržnih priložnosti doma (večja produktivnost, transfer znanja, devizni učinki).

Večjo produktivnost lahko dosežemo le s specializacijo, specializacija v gradbeništvu se nanaša na specializirano znanje, bodisi na področju projektive ali gradnje objektov.

V tujini bomo lahko prodajali predvsem naša tehnična in organizacijska znanja iz področja projektiranja in gradnje objektov.«

— Za kakšno dolgoročno strategijo ste se torej odločili?

»Dolgoročna strategija DO je naslednja: razširitev tržnega področja na druga področja v YU in tujino. V ta namen je potrebno uveljaviti marketing koncept pri pridobivanju del in izboljšati prodajni informacijski sistem. Pri izvajanju investicijskih del v tujini je potrebno stremeti za tem, da bomo prodajali predvsem tehnično in organizacijsko znanje. Trgu moramo ponuditi kompleksnejše storitve od projektiranja do gradnje objektov po sistemu »ključ v roke«.

Razširitev prodajnega programa za izvoz od izvajanja investicijskih del v tujini — še na: program s področja strojne industrije. Glede na resurse s katerimi razpolagamo in možna dodatna vlaganja je potrebno iskati rešitev v obliki proizvodne kooperacije; program s področja projektiranja: Glede na že obstoječo ponudbo projektantskih storitev je potrebno iskati rešitev v poslovno — tehničnem sodelovanju z večjimi inženirskimi oz. projektantskimi organizacijami za področje arhitektonsko energetske analize objektov. V okviru SOZD IMOS mora naša projektiva postati vodilna na področju izdelave idejnih projektantskih rešitev pri formiranju ponudb na mednarodnih licitacijah.

Specializacija v projektiranju in gradnji objektov in sicer: za področje visokih gradenj je potrebno specializacijo doseči v sodelovanju s projektanti in dobavitelji tehnologije in opreme za posamične vrste objektov stanovanjske, industrijske, kmetijske gradnje in gradnje objektov družbenega standarda; za področje projektiranja pa projektiranje energetsko varčnih objektov in doseči hitro odzivnost projektantov na zahteve investitorjev. Hitro odzivnost na zahteve investitorjev, bodisi v fazi formiranja ponudb ali izvajanja gradbenih del bomo dosegli z uvedbo računalniško podprtega načina projektiranja.

Intezivirati je potrebno vlaganje v razvojni kader za področja: izvajanje investicijskih del v tujini, za projektiranje, za transfer znanja s področja gradbene tehnologije in tehnike.

Intezivirati je potrebno vlaganje v razvoj informacijskega sistema DO. Predvsem je potrebno izboljšati infos za področja: prodaje, gradbene proizvodnje, razvoja tehnologije in financ.

Ohraniti je potrebno finančno moč DO z zadržavanjem visoke stopnje reprodukcijske sposobnosti in stopnje samofinanciranja. Združevanje sredstev TOZD v DO in zunanjih mora biti osnova financiranja reprodukcijske verige, ki sodeluje pri gradnji objektov.«

— Kako boste realizirali začrtano politiko?

»Takšna začrtana poslovna strategija zahteva od kolektiva bistvene miselne premike v poslovni filozofiji. Poslovna filozofija, izoblikovana v pretečenem obdobju, katere osnovna značilnost je zadržanost, tako glede sprejemanja poslovnih rizikov, novih tehnoloških ali organizacijskih rešitev, kot orientiranost na kratkoročne vidike poslovne uspešnosti, nam ne zagotavlja uspešnega ostvarjanja nove poslovne usmeritve.

Menimo, da bomo začrtano politiko realizirali le z agresivnejšo prodajo in inventivnostjo na vseh področjih poslovanja. Nadalje menimo, da se bomo morali samoupravni organi, vodilno in vodstveno osebje odločneje posvetiti ugotavljanju uspešnosti in osebne odgovornosti za morebitna odstopanja od planiranih elementov poslovanja ter odločno sankcionirati nedisciplinranosti v najširšem pomenu besede.«

— Zamude so že »kronična bolezen« naših gradbincev. Kje so pri vas vzroki zanje?

»Težave in zamude s katerimi se srečujemo pri ostvarjanju ključnih dolgoročnih nalog izvirajo iz osnovnih kadrovskih problemov SGP Grosuplja. Gre za preveliko občutljivost na fluktuacijo pri ključnih kadrih, kadrovanja vodstvenih in vodilnih kadrov izključno z internim kadrovanjem, gre tudi za probleme realokacije kadrov na oddaljena gradbišča in preslabotne strokovne usposobljenosti vodstvenega kadra za nove naloge.

Od učinkovitega reševanja kadrovskih vprašanj in problemov bo v znatni meri odvisen uspeh nove poslovne strategije delovne organizacije.«

— Pol leta je že zdavnaj minilo. Smo na višku gradbene sezone. Boste lahko že letos vsaj deloma z večjimi napori nadoknadimo zamujeno?

»Ob pripravljanju plana za leto 1983 smo ugotovili, da z večjimi napori in intenzivnostjo dela pri realizaciji ključnih nalog še lahko nadomestimo zamujeno in ujamemo korak z našimi konkurenti v naslednjih dveh, treh letih.

V pretečenem petmesečnem obdobju smo intenzivirali napore na naslednjih področjih:

Kadri: ojačali smo razvojno službo, komercialo in tehnološko pripravo dela; izdelali program izobraževanja in usposabljanja delavcev in ga deloma tudi že izvedli; dopolnili sistem nagrajevanja in s široko politično aktivnostjo v kolektivu zaostrili delovno disciplino in nagrajevanje po delu; ustvarili boljše možnosti za kadrovanje deficitarnih in drugih ključnih kadrov, predvsem za razvojno službo in komercialo z ustreznejšim vrednotenjem opravil in nalog ter s preselitvijo komerciale v Ljubljano.

Razvoj: postavili smo koncept dela razvojne službe in definirali nove razvojne projekte; izdelali smo smernice razvoja projektive v DO pri čemer smo upoštevali, da moramo trgu nuditi kompletnejše storitve po principu »ključ v roke«, predvsem še na stanovanjskem področju; intenzivirali smo kontakte s potencialnimi DO, s katerimi bi sodelovali na področju proizvodnje strojne opreme ob tem, da smo se z DO Unis dogovorili o proizvodni kooperaciji pri proizvodnji novega stroja, ki ga je razvil Unis. Z DO Instalacije in Elektroservice smo se dogovorili o dolgoročnem sodelovanju na področju projektiranja, razvoja in skupnega nastopa na trgu; na področju informatike intenzivno teče projekt zamenjave obstoječe računalniške opreme za opremo, ki bo podpirala v večji meri pridobivanje del, proizvodnjo in razvoj oz. ki bo podpirala novo razvojno usmeritev DO.

Pridobivanje del: za pridobivanje del na ZT smo usposobili delavce za sestavo ponudb in vodenje del, ki že dokaj dobro in uspešno delujejo v projektnih teamih SOZD IMOS. Na jugoslovanskem trgu smo našo prisotnost znatno razširili tako v SRS, kot v drugih republikah; intenzivirali smo kontakte s projektanti in dobavitelji tehnologije in opreme za eventuelne skupne nastope na domačem, predvsem pa tujem trgu.«

— Povejte torej v enem stavku: kako naprej?

»Ob velikih naporih kolektiva SGP Grosuplje in odrekanjim v korist dolgoročnim vidikom razvoja pričakujemo odločno podporo DPS konceptu dolgoročnega razvoja DO, ki bi ga lahko v kratkem opredelili z naslednjim: nuditi trgu storitve in proizvode v katere bo vgrajenega več lastnega tehničnega in organizacijskega znanja, da bomo v sodelovanju in povezovanju z ostalimi DO uspešnejši pri izvajanju investicijskih del doma, predvsem pa v tujini.«

GROSUPLJE – Letos je „pasje poletje" prišlo prav tudi ribičem, ki lahko neovirano namakajo trnke v reke, potoke, bajerje . . . Nekaterim se sreča nasmehne, drugim spet ne. Eden tistih „s srečo" je bil tudi mladinec RD Grosuplje Gregor Poderžaj iz Brinja v Grosupljem, ki je na bajerju pri Mlačevem ujel krapa, težkega dobra dva kilograma in pol ter dolgega natančno 56 cm. Na sliki: Gregor s svojo trofejo pred domačo hišo. (Foto: Milan Žurman)

Kmalu telefon v KS Polica

V nedeljo, 14. avgusta je bil na Polici zbor vseh krajanov, ki bi želeli dobiti telefon. Izbrali so delovni odbor, ki bo imel skupen sestanek s predstavniki občine Grosuplje in Moste-Polje v Mostah prvi teden v septembru. Takrat bo več znanega tudi o številkah, ceni in še čem. Zaenkrat je bil sprejet predlog, da bi v vsaki vasi postavili govorilnico, v raztresenih morda tudi več. Sredstva naj bi prispevali vsi krajani. Namesto denarja bodo lahko sodelovali tudi z udarniškim delom, lesom za drogove in podobnim. Vsi, ki bi želeli imeti telefonsko napeljavo v hiši, pa si jo bodo lahko napeljali na svoje stroške. Pri financiranju izdelave omrežja naj bi poleg krajanov Police sodelovali še občani Grosuplja in Moste-Polje. Telefonsko omrežje naj bi razpeljali namreč tudi po moščanski strani.

Predsednik gradbenega odbora za telefonsko omrežje je Alojz Gostiša, namestnik Franc Kragelj in tajnik Marjan Kastelic. Člani so: Anton Perme, Žika Abramovič, Brane Kastelic, Vinko Skubic, Ludvik Kokole, Franc Župančič, Franc Vidic, Milan Mlakar in Anton Gevahen. Precej interesentov je že prijavljenih, vsi, ki pa bi se še želeli vključiti lahko podrobnejše informacije dobe pri članih odbora ali tajniku.

I. B.

● KS STIČNA IN METNAJ

150 novih telefonskih številk

Dobrina, ki v sedanjem času ni več razkošje, ampak vsakdanji spremljevalec in potreba človeka, je telefon. Statistiki so natančno izračunali mesto, ki ga imamo v številu telefonov na eno gospodinjstvo. Krajevni skupnosti Stična in Metnaj v tem pogledu ne zasedata vidnega mesta. Krajani smo se odločili, da si bomo sami pomagali pri izboljšanju takšnega stanja.

Že v preteklem letu so si krajani KS Metnaj s pomočjo PTT in JLA napeljali močnejši kabelski vod od Stične do Dobrave in Metnaja. Krajani KS Stična so svojo pripravljenost za tovrstne akcije in skupni napredek potrdili z zelo uspešnim referendumom za samoprispevek Stična II. V finančnem načrtu samoprispevka je vključena izgradnja telefona v KS Stična.

Gradbeni odbor za izgradnjo telefonskega omrežja je začel z delom pred samim referendumom in se povezal s PTT Ljubljana ter JLA. V obstoječem seznamu prosilcev nekateri čakajo na priključek že 13 let. Na sestankih vseh prosilcev smo se dogovorili o akcijah ter vseh ostalih problemih (financiranje, cene priključka in podobno). Vsem nam je bilo jasno, da se lahko cena priključka zniža predvsem z lastnim trudom in vloženim delom. V celotno akcijo se je uspešno vključila JLA. 50 pripadnikov je štiri tedne neumorno kopalo in zasipalo jarke za telefonske kable skupaj s krajani.

Z dograditvijo novega telefonskega omrežja bomo v naših dveh KS pridobili 150 novih telefonskih številk. Poudariti velja, da nov telefonski vod povezuje vasi Debeče, Osredek, Poljane, Pristavo, Metnaj, Mekinje, Malo Dobravo in Veliko Dobravo nad Višnjo goro. Ta pridobitev se za te kraje po pomenu primerja samo še z elektrifikacijo.

Osnova dokončne izvedbe del in njihovega financiranja je podpisani sporazum o financiranju in izgradnji krajevnega telefonskega omrežja za KS Stična in KS Metnaj med Podjetjem za PTT promet Ljubljana, Območno samoupravno interesno skupnostjo za PTT promet ter KS Stična in KS Metnaj. Iz sporazuma je razvidno da investicijska vrednost gradnje znaša 13,4 milijona dinarjev. Od tega odpade na vrednost kablov 4,6 milijona, kar je prispevek PTT Ljubljana. Preostali del vsote je prispevek krajanov krajevnih skupnosti v delu, materialu in denarju. Veliko tega pa je seveda velik prispevek delovne pomoči JLA. Dela na omrežju bodo končana v septembru, nakar se bodo priključevali novi naročniki na telefonsko omrežje.

Ob tej priliki se želimo zahvaliti vsem udeležencem številnih delovnih akcij, uspešnih sestankov, še posebej pa delavcem PTT Ljubljana in pripadnikom JLA.

Za gradbeni odbor
Jože MESTNIK

Praznik KS Spodnja Slivnica

Slavnostna seja skupščine KS Spodnja Slivnica je bila 9. julija 1983. Na seji je spregovoril tov. Ljubič, predsednik skupščine KS, ki je omenil medvojno aktivnost v vasi, iz katere je za svobodo darovalo življenje 11 partizanov ter štiri žrtve fašističnega nasilja.

Spodnjo Slivnico povezuje z Grosupljem asfaltirana cesta in tudi vaške poti so asfaltirane. V vasi je tudi vodovod, ki pa je prevečkrat brez vode. Vse to so opravili s sredstvi samoprispevka, enkratnih prispevkov ter prostovoljnim delom krajanov.

V letošnjem letu se izvajajo dela za telefonsko napeljavo, tako da bo ob razširitvi telefonske centrale v Grosupljem tudi na Spodnji Slivnici 55 novih telefonskih priključkov. Krajani si želijo, da se čim prej uredi cestno-prometna signalizacija in bolj redno vzdržuje cesta. V planu KS je med drugim načrtovana obnova Zadružnega doma, razširitev javne razsvetljave ter ureditev križišča v vasi .

Na koncu seje so podelili priznanja OF in priznanja KK SZDL. Bronasto značko OF sta prejela Gasilsko društvo Spodnja Slivnica in tov. **Tone Ljubič,** priznanja KK SZDL pa so prejeli: **Franc Gorenc, Nedeljka Ulaga, Jože Ogrinc ml., Martin Perme in Zinka Zupančič.**

PODSMREKA — Grad Podsmreka, ki spada med zaščitene zgodovinske spomenike v občini Grosuplje, preživlja najbrž najtežje dni v svoji zgodovini. Grad nam je bil nekoč v ponos, danes pa je v propadajočem stanju. K temu je veliko pripomogel bližnji kamnolom, last DO Univerzal iz Ivančne gorice, iz katerega po razstreljevanju leti kamenje, ki je že močno poškodovalo streho. Grad je pod patronatom Etnološkega muzeja iz Ljubljane, ki pa je iz njega umaknil skoraj vse razstavljene predmete — predvsem izdelke lončene obrti, ker so se pač bali uničenja. Oskrbnica gradu je ob vsem tem dokaj nemočna, kajti finančne pomoči za obnovitev s strani Etnološkega muzeja ni; povzročitelj škode—Univerzal, pa se tudi ne zmeni preveč za škodo, ki jo je z razstreljevanjem povzročil. Grad gotovo propada, programa za rešitev pa ni od nikjer. V bližnji prihodnosti se bomo potrudili, da čim objektivneje prikažemo vso težo problema; mogoče bo neposredni kontakt vseh prizadetih strani pripomogel k čimprejšnji sanaciji.

(foto: Bojan Ambrož)

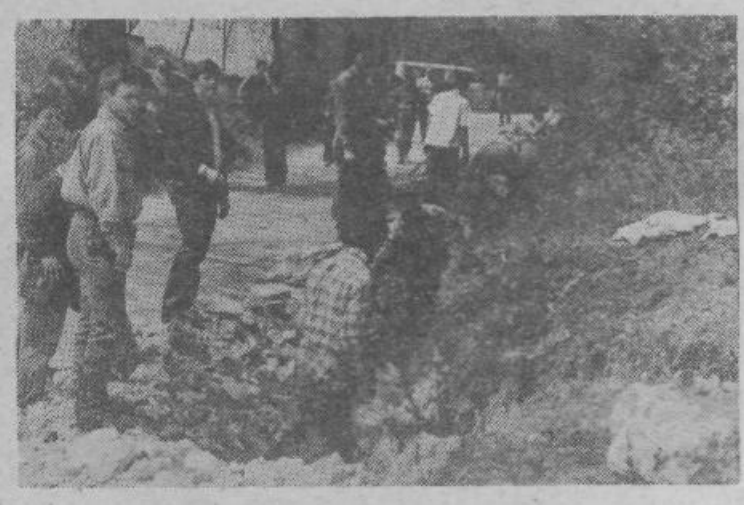

Delo mladih v KS Polica

Delo nas mladih na Polici ni niti slabo niti dobro. Do sedaj smo storili vse, kar smo načrtovali za to obdobje v tem letu. To so bile predvsem akcije, kot naprimer vaja za SLO in DS, ki je 70% uspela. Sledijo organiziranje proslav, iger itd. V naši organizaciji je 19 mladincev; od teh nas dela le kakih 10, zato smo skoraj „zadelani" v to mladinsko organizacijo. Povezani smo z vsemi društvi v KS, zato je nam marsikatero delo olajšano. Drug drugemu pomagamo saj je to edini cilj za nadaljnje delo. Sedaj imamo na programu izvedbo vrtne veselice, v kar bo potrebno vložiti veliko truda in dela. Naš največji cilj pa je, da si z delom prislužimo mladinsko zastavo – prapor. Denar zanjo bomo dobili iz izkupička od veselice in še iz drugih virov, ki nam bodo na razpolago. To je želja nas mladine, ki ve za koga dela in zakaj dela. Delo nas mladih na Polici največ ovira agrarno naselje. Poleti je na polju veliko dela in mladinci si včasih zelo težko vzamejo čas za kakšen sestanek ali akcijo. Je že tako, da je treba za nekatere stvari žrtvovati čas in pustiti domače delo zaradi sestanka, čeprav je na travniku veliko sena in na polju veliko dela.

Toda kljub vsemu delo mladih na Polici ne bo izumrlo, saj imamo za sabo še mlajši rod, ki ga bomo pritegnili in ga usmerili v nadaljnje delo.

Marjan Knez